

Sygn. akt V CNP 7/20

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie ze skargi P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w B.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w K. z dnia 30 kwietnia 2019 r.,
sygn. akt [...]
w sprawie z powództwa P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w B.
przeciwko J. S.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 15 października 2020 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 30 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację powódki P Spółki Akcyjnej w B. od wyroku Sądu Rejonowego w S. z 20 lipca 2018 r., w sprawie przeciwko J. S. o zapłatę.

2. Powódka wniosła od wyroku z 30 kwietnia 2019 r. skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wskazując na naruszenie 385¹ § 1 zd. 2 k.c. w zw. z art. 58 § 3 k.c. i art. 36a z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1083, dalej „ustawa o kredycie konsumenckim”), art. 385² w zw. z art. 385¹ § 1 k.c.

Zdaniem skarżącej wyrok Sądu Okręgowego w K. jest niezgodny z art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c. w zw. z art. 58 § 3 k.c. oraz art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, art. 385² k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem przysługuje stronie od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424¹ § 1 k.p.c.). Do wymagań konstrukcyjnych skargi wynikających z art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy m.in. wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5).

Ustawą z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym do polskiego systemu prawa wprowadzono skargę nadzwyczajną - nowy instrument prawny, który pozwala na uchylenie lub zmianę prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego kończącego postępowanie w sprawie. W orzecznictwie Izby Cywilnej Sądu Najwyższego niemal niepodzielnie wyrażane jest stanowisko, zgodnie z którym niewykazanie, iż w danym przypadku nie było i nie jest możliwe wniesienie skargi nadzwyczajnej, powoduje odrzucenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jako niespełniającej wymagania przewidzianego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. (tak m.in. postanowienia SN z 30 sierpnia 2018 r., III CNP 9/18, OSNC 2018, nr 12, poz. 121; z 27 grudnia 2018 r., V CNP 43/18 oraz V CNP 35/18; z 31 stycznia 2019 r., II CNP 65/18; z 10 stycznia 2019 r., II CNP 2/18; odmiennie jednak por. postanowienia SN z 11 września 2020 r., II CNP 1/20, IV CNP 26/19, V CNP 47/20).

Argumenty przemawiające na rzecz powyższego przeważającego poglądu przedstawiono najpełniej w uzasadnieniu postanowienia z 10 stycznia 2019 r., II CNP 2/18. Sąd Najwyższy zwrócił tam uwagę, że celem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej

polegające na wydaniu orzeczenia. Z art. 424¹ § 1 k.p.c. wynika, że założeniem ustawodawcy było postawienie skarżącemu wymagania, aby uczynił to, co jest możliwe, w celu wyeliminowania źródła szkody. Dopiero bezskuteczność dostępnych narzędzi procesowych lub ich brak może uzasadniać roszczenie o naprawienie szkody, a tym samym dopuszczalność skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Strona nie może wprowadzić skargi nadzwyczajnej samodzielnie, jednak może zwrócić się do legitymowanego podmiotu o jej wniesienie, a dopiero takie wystąpienie pozwala przyjąć, że strona uczyniła zadość wymaganiu wykorzystania wszelkich dostępnych dla niej prawnych mechanizmów służących wzruszeniu prawomocnego orzeczenia. Droga do żądania stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia otwiera się dopiero w razie negatywnego stanowiska podmiotu uprawnionego do wniesienia skargi nadzwyczajnej. O subsydiarnym charakterze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w stosunku do skargi nadzwyczajnej świadczyć ma również to, że w szczególnych przypadkach przewidzianych w art. 89 § 4 i art. 115 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym skutkiem skargi nadzwyczajnej będzie jedynie stwierdzenie wydania zaskarżonego orzeczenia z naruszeniem prawa, co otwiera drogę do realizacji odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. W ten sposób skarga nadzwyczajna może pełnić funkcję analogiczną do skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, gdyż w jej wyniku uzyskany zostanie prejudykat w rozumieniu art. 417¹ § 2 zd. 1 k.c.

Odmienne podejście do relacji skargi nadzwyczajnej oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest prezentowane w orzecznictwie Izby Pracy Sądu Najwyższego. Z reguły w praktyce orzeczniczej tej Izby skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia są rozpoznawane zarówno na etapie przedsądu (zob. np. postanowienia z 10 stycznia 2019 r., I BP 1/18; z 16 stycznia 2020 r., II BU 2/19; z 1 stycznia 2020 r., II BP 1/19), jak i merytorycznie, po przyjęciu skargi do rozpoznania (zob. m.in. wyroki z 7 lutego 2019 r., I BP 9/17; z 5 marca 2019 r., I BP 10/17; z 22 października 2019 r., I BP 2/18), mimo że przed wniesieniem skarg strony nie zwracały się do żadnego z uprawnionych podmiotów o wniesienie skargi

nadzwyczajnej. W uzasadnieniach tych orzeczeń zagadnienie stosunku skargi nadzwyczajnej do skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie było jednak rozważane. Na tym tle, wśród orzeczeń Izby Pracy Sądu Najwyższego wyróżnia się postanowienie z 20 sierpnia 2019 r., II BP 2/18, w którym odrzucając skargę, Sąd Najwyższy wprost wskazał, że wnoszący skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia musi wykazać, iż wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe także w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej.

Stanowisko w kwestii stosunku skargi nadzwyczajnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zajął również Sąd Najwyższy w Izbie Dyscyplinarnej. W wyroku z 21 września 2020 r., II DSI 30/20, przyjęto, że wystąpienie do właściwego organu z wnioskiem o wystąpienie ze skargą nadzwyczajną nie jest niezbędne, aby zainicjować postępowanie w przedmiocie stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Uznanie takiej konieczności mogłoby w istotny sposób przedłużyć postępowanie i być postrzegane jako jeden z przejawów utrudniania dostępu do sądu stronie, która nie ma zdolności postulacyjnej w zakresie wniesienia skargi nadzwyczajnej. W konsekwencji ograniczałoby to prawo strony do wynagrodzenia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej.

4. Sąd Najwyższy rozstrzygający co do przyjęcia niniejszej skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia uznał, że nie było niezbędne wykazanie przez skarżącą, iż podjęła niezbędne kroki w celu skłonienia uprawnionego podmiotu do wystąpienia ze skargą nadzwyczajną. Kluczowe znaczenie dla przyjęcia takiego wniosku ma treść art. 424¹ § 1 k.p.c., w którym ustawodawca określił, że jedną z przesłanek dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest, by zmiana lub uchylenie zaskarżonego wyroku nie było możliwe w drodze **przysługujących stronie** [podkreślenie - SN] środków prawnych. Prawo wniesienia skargi nadzwyczajnej jest ograniczone podmiotowo i zgodnie z art. 89 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym przysługuje wyłącznie Prokuratorowi Generalnemu, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz - w zakresie swojej właściwości - Prezesowi Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznikowi Praw Dziecka,

Rzecznikowi Praw Pacjenta, Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznikowi Finansowemu, Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców i Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Ponadto, zgodnie z art. 115 ust. 1a ustawy o Sądzie Najwyższym skarga nadzwyczajna od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, które uprawomocniło się przed wejściem w życie ustawy, może być wniesiona przez wyłącznie Prokuratora Generalnego lub Rzecznika Praw Obywatelskich.

Powódka w niniejszej sprawie niewątpliwie nie należy do wskazanego kręgu podmiotów uprawnionych do wystąpienia ze skargą nadzwyczajną, można natomiast rozważać, czy samej możliwości zwrócenia się do któregośkolwiek z nich nie należałoby uznać za środek prawny przysługujący stronie w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. Ostatecznie możliwość taką należy jednak odrzucić, gdyż stronie postępowania cywilnego nie służą żadne środki prawne prowadzące do wymuszenia na uprawnionym podmiocie wniesienia skargi nadzwyczajnej, a okoliczność, czy i kiedy skarga zostanie wniesiona, zależy wyłącznie od jego swobodnego uznania. Co więcej, możliwość zwrócenia się do uprawnionego podmiotu o wniesienie przezeń skargi nadzwyczajnej nie jest ujęta w ramy żadnej procedury, z której mogłyby wynikać rzeczywiste i gwarantowane uprawnienie dla strony do uzyskania ochrony prawnej z wykorzystaniem skargi nadzwyczajnej (zob. zwłaszcza art. 11 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich; rozdział 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury).

Przyjęcie, że sama możliwość zwrócenia się do któregoś z podmiotów uprawnionych o wniesienie przezeń skargi nadzwyczajnej jest przysługującym stronie środkiem prawnym w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c., nakazywałoby konsekwentnie uznać, że środki te – na potrzeby dopuszczalności wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia - zostają wyczerpane dopiero wtedy, gdy wszystkie z uprawnionych podmiotów nie zadośćuczynią prośbie strony. Brak byłoby jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że wystarczy zwrócenie się do jednego z nich, skoro odmowa jednego z uprawnionych podmiotów nie przesądza o negatywnym stanowisku pozostałych.

Takie założenie, które wydaje się *implicite* tkwić w motywacji orzeczeń wydawanych przez Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej, należy uznać za zupełnie dowolne. Obarczanie zaś strony koniecznością zwrócenia się do wszystkich uprawnionych podmiotów przychodzi uznać za uciążliwość przekraczającą to, czego można oczekiwać od dbającego należycie o swoje interesy podmiotu pragnącego dochodzić odszkodowania od Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną bezprawiem jurysdykcyjnym.

Brak jednoznacznie określonej procedury dla rozpatrzenia prośby strony, która zwraca się do uprawnionego podmiotu o złożenie skargi nadzwyczajnej, powoduje również znaczącą trudność w ocenie, kiedy wystąpienie strony można uznać za bezskuteczne. Ilustracją tego stwierdzenia jest stan faktyczny będący przedmiotem oceny w postanowieniu Sądu Najwyższego z 16 lipca 2020 r., I CNP 5/20, w którym Rzecznik Praw Obywatelskich, do którego zwrócili się skarżący, nie wystąpił ze skargą nadzwyczajną, choć jednocześnie stwierdził, że tego nie wyklucza w przyszłości. Oceniając tę sytuację, Sąd Najwyższy przyjął, że skarżący nie wykazali, by ich wniosek okazał się bezskuteczny i konsekwentnie do tego odrzucił skargę. Jeszcze częstsze zapewne będą sytuacje, w których podmiot, do którego zwraca się strona, pozostaje przez dłuższy czas bezczynny, nie udzielając żadnej odpowiedzi. Ocena w takiej sytuacji, po upływie jakiego czasu złożony wniosek można uznać za bezskuteczny, narażona jest na całkowicie zasadny zarzut dowolności.

Należy zgodzić się z argumentacją przedstawioną w dominującym orzecznictwie Izby Cywilnej Sądu Najwyższego, zgodnie z którą ewentualne uchylenie kwestionowanego orzeczenia wskutek uwzględnienia skargi nadzwyczajnej może doprowadzić do eliminacji źródła szkody i bezprzedmiotowości wydanego wcześniej orzeczenia stwierdzającego niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia. Sytuacja taka nie niesie jednak za sobą żadnych niedogodności, jeżeli wcześniej nie doszło do rzeczywistego naprawienia szkody przez Skarb Państwa. Wydany prejudykat stanie się bezprzedmiotowy, jeżeli tylko uchylenie orzeczenia w drodze skargi nadzwyczajnej rzeczywiście doprowadzi do zniwelowania szkody w całości. W sytuacji zaś, w której przed zmianą orzeczenia w wyniku rozpoznania skargi nadzwyczajnej

doszłoby do naprawienia szkody przez Skarb Państwa, nie można wykluczać powstania roszczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.

W tym miejscu zastrzec trzeba, że przyjęcie stanowiska rygorystycznego, które wyklucza wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przed wykazaniem bezskuteczności starań o wniesienie skargi nadzwyczajnej, nie eliminuje całkowicie niebezpieczeństwa uchylenia orzeczenia po dokonaniu naprawienia szkody. Jeżeli przyjąć dominującą interpretację, zgodnie z którą wystarcza wykazanie, że bezskuteczna okazała się prośba skierowana do jednego z uprawnionych podmiotów, może się zdarzyć, iż skargę nadzwyczajną wniesie inny podmiot. Co więcej, nie jest całkowicie nieprawdopodobna sytuacja, w której uprawniony podmiot początkowo odmawia wniesienia skargi nadzwyczajnej, ale po jakimś czasie zmienia zdanie i skargę jednak wnosi.

Wreszcie, przeciwko uzależnianiu dopuszczalności wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia od wcześniejszych bezskutecznych starań o wniesienie skargi nadzwyczajnej przemawia również analiza terminów, w których skargi takie mogą zostać wniesione. Zgodnie z art. 89 § 3 ustawy o Sądzie Najwyższym skargę nadzwyczajną wnosi się w terminie 5 lat od dnia uprawomocnienia się zaskarżonego orzeczenia, a jeżeli od orzeczenia została wniesiona kasacja lub skarga kasacyjna - w terminie roku od dnia ich rozpoznania. Zgodnie natomiast z art. 424⁶ § 1 k.p.c. skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wnosi się w terminie 2 lat od dnia jego uprawomocnienia się. Zważywszy na brak przewidzianych prawem terminów, w których organ uprawniony zobowiązany byłby ustosunkować się do wniosku strony o wystąpienie ze skargą nadzwyczajną, całkowicie realne wydaje się uchybienie dwuletniemu terminowi na złożenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia z powodu oczekiwania na inicjatywę procesową podmiotów wymienionych w art. 89 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym. Dostrzec należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego próbowano zapobiec wynikającym stąd negatywnym skutkom, uznając, że w takiej sytuacji upływ dwuletniego terminu na wniesienie skargi jest równoznaczny z przewidzianym w art. 424^{1b} k.p.c. przypadkiem, w którym skarga

nie przysługuje (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 marca 2019 r., V CNP 57/17), albo proponując stosowanie do dwuletniego terminu z art. 424⁶ § 1 k.p.c. w drodze analogii art. 121 pkt 4 k.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lipca 2020 r., I CNP 5/20). Oba te rozwiązania trudno uznać za posiadające podstawę prawną.

Podsumowując tę część rozważań, należy również podkreślić, że stawianie przed osobami, które chcą dochodzić od Skarbu Państwa naprawienia szkody z tytułu wydania prawomocnego orzeczenia, może zostać uznane za naruszające prawo do sądu i znacząco ograniczające prawo strony do wynagrodzenia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej. To zaś rodzi ryzyko naruszenia art. 45 i 77 Konstytucji RP.

5. Zgodnie z art. 424⁹ k.p.c. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jeżeli jest oczywiście bezzasadna. Oczywista bezzasadność skargi powinna być oceniana w powiązaniu z jej celem, którym jest uzyskanie odszkodowania od Skarbu Państwa z tytułu wydania niezgodnego z prawem orzeczenia sądu (art. 417¹ § 2 k.c.).

Utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje, że niezgodnym z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. jest tylko takie orzeczenie, którego nieprawidłowość jest rażąca, ma charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 kwietnia 2018 r., V CNP 50/17, niepubl., z 26 kwietnia 2018 r., IV CNP 53/17, niepubl.). Orzeczenie powinno być sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007/1/17; z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007/2/35; z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 18/09, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z 19 kwietnia 2018 r., V CNP 50/17, niepubl.). Podstawą uwzględnienia skargi jest stwierdzona wadliwość orzeczenia, która ma charakter zasadniczy i ewidentny. Bezprawność judykacyjną w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c., definiuje się w sposób autonomiczny -

węższy od bezprawności w rozumieniu przepisów o odpowiedzialności odszkodowawczej w prawie materialnym, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, niepubl.; z 28 marca 2007 r., II CNP 124/06, niepubl.; z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08, niepubl.; z 19 kwietnia 2018 r., V CNP 50/17, niepubl.).

6. W niniejszej sprawie podstawy skargi już przy pierwszej ocenie wskazują, że skargę należy uznać za oczywiście bezzasadną. Charakter naruszeń przepisów zarzucanych Sądowi Okręgowemu pozwala przyjąć, że w sprawie nie mogło dojść do rażącego naruszenia prawa, które odpowiadałoby utrwalonemu w orzecznictwie i doktrynie rozumieniu pojęcia „niezgodności z prawem” w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. Zarzuty podniesione w skardze dotyczą kwestii wymagających od sądu rozstrzygającego spór dokonania ocen, w ramach których dysponuje on pewnym zakresem swobody.

Sąd Okręgowy, stwierdzając, że umowa została zawarta przez konsumenta z przedsiębiorcą, w oparciu o opracowany przezeń wzorzec, którego postanowienia nie były indywidualnie negocjowane, dokonał oceny postanowień umowy z punktu widzenia ich zgodności z dobrymi obyczajami i zasadami współżycia społecznego (art. 385¹ § 1 k.c.). Ocena ta doprowadziła Sąd Okręgowy do konkluzji, że postanowienia umowy przewidujące „dodatkowe uprawnienia”, są niedozwolonymi postanowieniami umownymi w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., ponieważ kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Regulacja zawarta w art. 385¹-385³ k.c. stanowi jeden z instrumentów ochrony konsumentów przed silniejszą pozycją kontraktową przedsiębiorców i możliwością jednostronnego kształtowania przez nich wiążących strony postanowień. Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). W orzecznictwie wskazuje się na tym tle, że rażącym naruszeniem interesów konsumenta jest

nieusprawiedliwiona dysproporcja praw i obowiązków na jego niekorzyść. Z kolei klauzula dobrych obyczajów nakazuje dokonać oceny postępowania kontrahenta w kontekście norm moralnych i obyczajowych, powszechnie akceptowanych lub znajdujących uznanie w określonej sferze działań w stosunkach z konsumentem. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami kwalifikowane będą zatem wszelkie postanowienia, które zmierzają do naruszenia równorzędności stron stosunku prawnego, nierównomiernie rozkładając uprawnienia i obowiązki między partnerami umowy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 2019 r., IV CSK 13/19, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z 27 lutego 2019 r., II CSK 19/18, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z 28 września 2018 r., I CSK 179/18, OSNC 2019/7-8/84).

W zakresie zarzutu naruszenia art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim wskazać również należy, że okoliczność, iż dane postanowienie umowne mieści się co do zasady w granicach określonych ustawą, nie wyłącza uznania go za niedozwolone w stosunku z konsumentem (zob. wyrok TSUE z 21 stycznia 2015 r. w połączonych sprawach C-482/13, C-484/13, C-485/13 i C-487/13, *Unicaja Banco SA v. José Hidalgo Rueda i inni oraz Caixabank SA v. Manuel Maria Rueda Ledesma i inni*, pkt 40-41). Dodatkowo Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazuje, że uznanie postanowienia umownego za określające świadczenie główne podlega wykładni zawężającej, a wszelkie wątpliwości w tym zakresie należy interpretować na korzyść konsumenta (zob. wyrok TSUE z 26 lutego 2015 r. w sprawie C-143/13, *Bogdan, Ioana Ofelia Matei v. SC Volksbank România SA*; wyrok TSUE z 23 kwietnia 2015 r. w sprawie C-96/14, *Jean-Claude Van Hove v. CNP Assurances SA*).

Sąd Okręgowy potwierdził prawo powoda do pobierania opłat z tytułu udzielenia pożyczki, uznając jednocześnie, że ich wysokość musi być uzasadniona treścią łączącego strony stosunku. Ustalenie opłaty przygotowawczej, opłaty za pakiet oraz prowizji w wysokości 100% faktycznie otrzymanej kwoty pożyczki nie pozwalało na stwierdzenie, że świadczeniu konsumenta odpowiadało wzajemne świadczenie podmiotu udzielającego pożyczki. Odnosząc stanowisko zajęte przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do wcześniejszych uwag

dotyczących pojęcia niezgodności z prawem, nie sposób uznać, aby w toku rozpoznawania sprawy i orzekania doszło do uchybień, które byłyby ewidentne lub rażące i które z tych przyczyn skłaniałyby do uznania wydanego orzeczenia za niezgodne z prawem. Z tego powodu skargę należało uznać za oczywiście bezzasadną.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw